

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-450

18.8.2017

ACE European Group Limited NUF

Ulykke

Selv mord? – akutt sinnsforvirring? – fal. §§ 13-8 og 13-13.

Forsikrede døde etter hagleskudd mot brystet fra kloss hold på låven. Spørsmål om det forelå selvmord, og om dette i så tilfelle skyldtes en akutt sinnsforvirring på grunn av ytre årsaker. Sekretariatet konkluderte med at selskapet hadde sannsynliggjort at det forelå selvmord og at det ikke var sannsynliggjort at selvmordet skyldtes en akutt sinnsforvirring. Nemnda var enig i sekretariatets bevisvurdering og konklusjon.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 1.000.000.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om utbetaling under etterlatteforsikring (ulykkesdekning), og reiser spørsmål om det er sannsynliggjort at forsikrede begikk selvmord, jf. fal. § 13-8 første ledd. Om så er tilfellet reiser saken spørsmål om det er sannsynliggjort at selvmordet skyldes en akutt sinnsforvirring (på grunn av ytre årsaker), og ikke en sinnslidelse i medisinsk forstand, jf. pkt. 5.8 i vilkårene.

Forsikrede (f. 1953) døde 23.6.16, etter å ha avfyrt én haglepatron fra kloss hold mot venstre side av brystet. I skademeldingen opplyste klager:

... (min mann) kom hjem fra jobb ca. kl. 1600 ... Hans arb. dag hadde vært helt grei, kunne han fortelle. Han snakket og oppførte seg helt normalt. Dette har hans kollegaer også bekreftet, helt normal oppførsel og sinnstemn. ... skulle selge bilen sin, så senere på ettermiddagen skulle det komme en person å se på denne bilen. Min mann ville derfor se over bilen, før salget.

...

Hadde vært inne på kjøkkenet i ca 3-4 min – da jeg hørte et skudd. Trodde første det var en nabo som drev med treningsskudd (ut fra tidl. erfaringer). En nabo og vår datter hørte også skuddet. Og de ville sjekke hva det var – de fant da ... sterkt skadet oppå låven. Han var i livet, så han ropte til de som kom til stedet: "Ring ambulanse" «Hjelp meg – hjelp meg». Men dessverre – skaden var dødelig.

Han ønsket å leve – han ba for sitt liv. Kan for ordens skyld nevne: - Det foreligger ikke noe avskjedsbrev. ...

I politirapporten heter det:

ANTATT HENDELSESFORLØP

Psykisk syk:

Iflg avdødes ektefelle ... hadde avdøde vært innlagt på DPS ved ... i tre uker. Han ble utskrevet og hadde nå vært hjemme de siste tre ukene. Ektefellen fortalte at både hun og datteren hadde vært nærmest daglig i telefonisk kontakt med ..., da de var så bekymret for avdødes selvmordplager. Ektefellen fortalte at de ikke fikk gehør fra sykehuset.

Avdøde nevnte flere ganger daglig at han ønsket å ta livet av seg. Ektefellen fortalte at hun gikk i angst hele tiden, og at hun ikke hadde "sovet de siste tre ukene".

...

Selve handlingen:

Da ektefellen og datter ... kom inn på låven sto han på kne med underarmene ned i gulvet, og med hodet ned i gulvet. Hodet var vendt ut mot dørråpningen. Ved hans side lå en hagle med løpet pekende ut mot dørråpningen.

...

"Rekonstruksjon"

...

Det er grunn til å tru at avdøde stilte seg på kne, men haglen i sin venstre hånd. Deretter hadde han satt løpet inn på sin venstre del av brystet, men løpet pekende inn mot hjerteregionen. Deretter hadde han trykt på avtrekkeren. Avdøde hadde etter en liten stund veltet over mot høyre, for så å bli liggende på ryggen.

Forsikrede har blitt behandlet for selvmordstanker. Av en tverrfaglig behandlerjournal fremgår:

26.04.16: ... Pasientens kone er svært bekymret. Pasienten har uttrykt selvmordstanker. Fastlege ønsker at AAT tar en rask vurdering av pasienten og hans tilstand. ...

27.04.16: ... Han har også gitt uttrykk for suicidale tanker og skrevet avskjedsbrev, noe som har medført at de rundt er blitt engstelige. Forteller i dag at det ble skrevet når han hadde sterk angst. Benekter at han har reelt dødsønske eller konkrete planer, og sier han ikke har mot til å avslutte livet. ...

09.05.16: ... Kona beskriver at hun er redd for hva han kan finne på, da han flere ganger skal ha uttalt at han tar sitt liv. For 3 dager siden skal pasienten ha syklet hjemmefra og ikke sagt hvor han dro. Noe senere ringte han kona og fortalte at han hadde tenkt å hoppe foran toget. Noe han ikke greide å gjennomføre. ...

10.05.16: ... Moderat økt suicidfare, mindre i avdeling ...

Forsikrede ble frivillig innlagt på DPS 10.5.16. I sykepleie/miljøterapi-notat av 18.5.16 heter det at "(s)elvmordstanker er tilstede". Den 20.5.16 ble notert i journalen:

Selvmondsrisikovurdering i forbindelse med permisjon

Det har ikke forekommet noen nyttilkomne risikofaktorer. Pasienten forteller at tanker om å ta livet sitt har vært fraværende siden han kom hit. Opplever å være i noe bedring. Vurderes å være lav risiko ved permisjon.

...

Forsikrede ble etter eget ønske utskrevet 26.5.16. Ved utskrivningen ble risikoen for selvmord vurdert å være lav. I siste polikliniske notat før dødsfallet, 13.6.16, ble selvmondsrisikoen vurdert å være "lav og ikke akutt". I fastlegens siste journalnotat, 22.6.16, heter det:

Datter ringer og er bekymret for sin far. Han sliter en del, var til psykolog en gang i uka, men hun gikk ut i ferie og nå har han ikke noe tilbud.

Av obduksjonsrapporten fremgår at "(o)mstendighetene omkring dødsfallet sammenholdt med obduksjonsfunnet passer med at nå avdøde har avfyrt hagleskudd i venstre side av brystet".

Spesialist i allmennmedisin S., utferdiget 12.7.16 en erklæring hvor det heter:

U.t er ikke ... sin faste lege, men u.t var på vakt da ulykken skjedde og var hjemme der ulykken skjedde like etterpå. ...

Han har ikke snakket noe om å ta livet sitt med skytevåpen hjemme eller til noen i behandlingsapparatet sitt.

...

Det har ikke blitt funnet noen brev så vidt u.t er kjent med som forklarer at han skulle ta sitt eget liv. Det er ingen mistanke om at det foreligger drap.

Om ulykken skyldtes ett uhell eller bevist handling kan ikke u.t uttale seg om, men mye tyder på at dette var en ubevisst handling eller en ulykke med døden til følge. Da datter kom til stedet rett etter skuddet ropte han på hjelp. Han viste at pårørende var hjemme på gården og ønsket han å dø ville det vært naturlig å gå i skogen eller vekk hjemmefra hvor det var mindre sannsynlig å bli funnet så fort at man kunne ha reddet liv. ...

Erstatningskravet ble avslått under henvisning til at selskapet mente at det var mest sannsynlig at forsikrede hadde begått selvmord. Klager utdypet deretter omstendighetene omkring bilsalget rett før hendelsen:

Den akutte/pressete sit. var: Han hadde lagt ut sin bil For salg. Torsdag kveld (23.06) skulle det komme en person å se på bilen. ... kom hjem Fra jobb ... kl 16.00. Han ombestemte seg i forhold til bilsalget. Han ville ikke selge bilen. Vedkommende som skulle kjøpe bilen var på veg og hadde kjørt langt. Det ble en heftig diskusjon mellom ... og bilkjøper. (Alt dette Foregikk ute på gårdsplassen, og jeg overhørte hele samtalen). Bilkjøper snudde oppi (sted A). Jeg så at ... ble lei seg, men jeg sa til ham, at det var ikke mer å bry seg om, ikke mer å gjøre med dette. Jeg gikk så inn for å forberede middagen. Hadde vært inne ca. 3-4 min, så skjedde det ufattelige.

Nemndas sekretariat avgjorde saken 29.5.17 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Klager fikk ikke medhold.

Sekretariatet la til grunn at selskapet hadde oppfylt sin bevisføringsplikt og sannsynliggjort at det foreligger selvmord, se HR-2016-2579-A og nemndas avgjørelse 2012-448. Sekretariatet kom videre, etter å ha gjennomgått det foreliggende bevismaterialet, til at klager ikke hadde sannsynliggjort at selvmordet skyldtes en akutt sinnsforvirring.

Klager har klaget sekretariatets avgjørelse til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse, men klager har anført at sekretariatet hadde misforstått faktum og vurdert bevisene uriktig.

Klager har prinsipalt anført at dødsfallet skyldes en ulykkeshendelse. Forsikrede hadde hatt kortere perioder med depresjoner, men hadde stort sett vært frisk. Blant annet var tanken om selvmord helt fraværende ved utskrivning i mai 2016. Hendelsen skjedde på låven hjemme med åpen dør, forsikrede benyttet bare én av to patroner, forsikrede hadde ikke skrevet avskjedsbrev, hadde bestilt ny medisin samme dag og ba om hjelp da han ble funnet.

Subsidiært, for det tilfellet man kommer til at det ikke var en ulykkeshendelse, anføres at selvmordet skyldtes en akutt sinnsforvirring med ytre årsak, og ikke en sinnslidelse. Det vises blant annet til at endringer i arbeidssituasjonen hadde påvirket hans livssituasjon. Forsikrede hadde mistet sikkerhetsklareringen som følge av medisinbruk, og dødsfallet inntraff første arbeidsdag etter sykemeldingens utløp. Det kan således ikke utelukkes at jobbsituasjonen var utløsende for handlingen. Det anføres også at situasjonen rundt bilsalget kan ha medført en akutt sinnsforvirring. Det oppstod uenighet om pris, og siste telefonsamtale mellom partene var kun én time før AMK mottok nødmeldingen.

Selskapet har i det vesentligste anført at forsikrede begikk selvmord som følge av sinnslidelse i medisinsk forstand. Det er ingenting som tyder på at det skjedde noe spesielt i det ytre som medførte en akutt sinnstilstand. Tilfellet er således ikke dekket av ulykkesforsikringen.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Nemnda tiltrer sekretariatets konklusjoner og bevisvurdering.

Nemnda kan ikke se at det er noe å bemerke til selskapets saksbehandlingstid, jf. fal. § 13-13 første ledd annet punktum.

Uttalelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant)